

Українцям розповіли про особливості нової осінньої висадки лісів

Попри війну, триває черговий етап програми «Зелена країна» В Україні розпочалася осіння кампанія з висадки лісів, під час якої будуть активно застосовувати сіянці з закритою кореневою системою з селекційно-насінневих центрів Львівської, Хмельницької та Тернопільської областей.

Ці сіянці, як показали результати пілотних висадок, мають значно вищу приживлюваність та приріст, повідомляє голова Держлісагентства Юрій Блоховець у Facebook.

“Тому збираємося максимально масштабувати технологію, яка довела свою ефективність”, – зазначив Блоховець. У цих трьох селекційних центрах працюють лінії з висіву насіння, їхнє виробництво розширюється і доповнюється полями дорощування.

Також планується незабаром відкрити ще один такий центр на Житомирщині.

У 2022 році планують відкрити заводи на Волині, Івано-Франківщині, Кіровоградщині і Закарпатті та розширити лінію на Хмельниччині. А на 2023 рік заплановано будівництво заводів на Київщині, Сумщині і Чернігівщині та розширення лінії у Тернопільській області.

“Для завершення програми будівництва центрів потрібні інвестиції, тому покладемо надії на утворення ДП «Ліси України», що значно збільшить наші можливості з залучення фінансування та спростить процедуру перерозподілу коштів”, – розповів Блоховець.

Він також додав, що в Україні планують нарощувати частку сіянців із закритою кореневою системою (ЗКС) до 20-25% від загального обсягу висадки, що відповідає практиці Польщі та Німеччини. Блоховець пояснив, що основна перевага сіянців із закритою кореневою системою – збільшення часового проміжку для висадки, що суттєво розширює можливості лісогосподарських підприємств при плануванні посадкових кампаній.

Сіянці ЗКС швидше розвиваються, що скорочує витрати на догляд за насадженнями до того, як утвориться повноцінний ліс.

“На жаль, у цьому році вже не отримаємо посадковий матеріал із Лиману на Донеччині, де наразі точаться запеклі бої. В минулому році в Лиманському лісгоспі ми відкрили перший на східній Україні насінневий-селекційний центр із вирощування сіянців із ЗКС.

Планували відродити постраждалі від пожеж лісництва Донеччини та Луганщини вже сучасним, спеціально адаптованим посадковим матеріалом”, – розповів Блоховець.

Він також додав, що проект реалізували в рекордні терміни. А після початку повномасштабного вторгнення вдалося евакуювати з заводу найбільш цінне обладнання – шведську автоматизовану висівну лінію.

Блоховець припустив, що центр у Лимані після перемоги доведеться відбудовувати “з нуля”. Він також зазначив, що наразі, попри війну, триває черговий етап програми «Зелена країна».

Джерело: ecopolitic.com.ua

Зооохоронники закликають притягнути росію до відповідальності за екоцид

Українська громадська організація UAnimals закликає підписати петицію до ООН та Європейського парламенту з метою притягнути до відповідальності росію за екологічні злочини, вчинені під час війни.

«Ми закликаємо Європейський парламент, Організацію Об'єднаних Націй, парламенти держав-партнерів, міжнародні організації та інституції засудити дії росії, сприяти припиненню злочинів екологічного характеру, запровадити додаткові санкції проти рф, сприяти відновленню екологічної безпеки України та її навколишнього середовища, а також допомогти у поновленні української екосистеми під час війни та у післявоєнний час, зокрема задіявши інструмент репарацій», - заявляють в UAnimals.

Повідомляється, що перший етап інформаційної кампанії проти злочинів екоциду передбачає підписання міжнародної петиції до ООН та Європейського парламенту, до чого організація закликає долучитися всіх небайдужих.

«Наразі 20% природоохоронних територій України уражені внаслідок військових дій. Росіяни окупували вісім заповідників та 12 національних природних парків. Близько 80% території національного парку «Святі гори» знищено», - наголошується в повідомленні.

Водночас підкреслюється, що в окупованій «Асканії-Новій» спостерігається гуманітарна криза - українські екологи передбачають «знищення сотень або ж навіть мільйонів диких тварин», через

вторгнення росії зафіксовано загибель понад шести мільйонів свійських тварин.

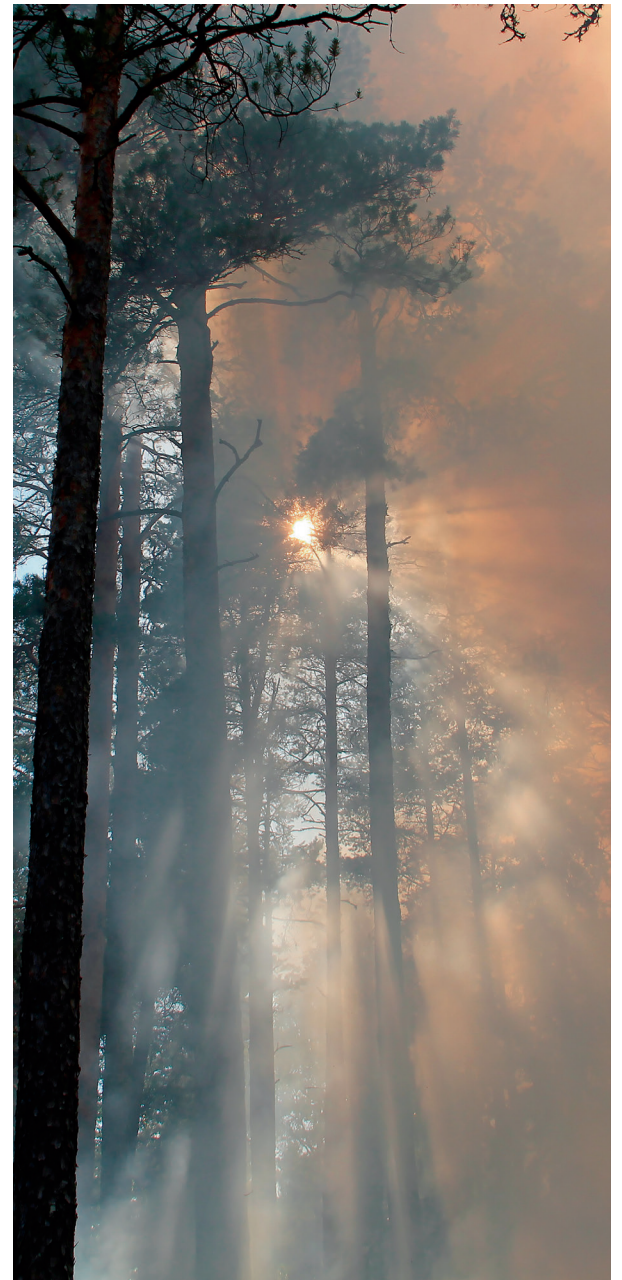
Згідно з повідомленням, в акваторії Чорного моря виявлено понад 1000 кв. км нафтового забруднення, яке з'явилося внаслідок діяльності російської авіації та військових суден, що спровокувало загибель щонайменше 50 тисяч чорноморських дельфінів поблизу узбережжя України, Румунії, Болгарії та Туреччини.

«Подібні екологічні злочини, постійна робота сонарів підводних та надводних російських човнів, пересування кораблів чорноморського флоту рф, особливо тих, які використовують гідролокатори, спричинили значне скорочення популяції морських ссавців», - зауважує UAnimals.

Також громадська організація зазначає, що перебування воєнного контингенту та озброєння рф на території ЗАЕС створюють потенційну радіоактивну загрозу не лише для України, а й для всієї Європи.

Упродовж восьми місяців війни шкідливими речовинами забруднено 182 880 кв. м ґрунту, понад 2 млн кв. м землі завалені залишками знищених предметів та боєприпасів, 680 618 тонн нафтопродуктів згоріли за час обстрілів, що призвело до забруднення повітря, 23 286 га лісу були спалені ракетами чи снарядами, на відновлення яких знадобиться щонайменше 10 років, понад 7 млн кв. м об'єктів знищено, зокрема й критичної інфраструктури, що також завдало значних збитків навколишньому середовищу України.

Джерело: ukraineform

Загарбники провокують екологічну катастрофу на Херсонщині

Окупанти підривають плавзасоби та судна біля пристаней та причалів Дніпра і його приток на Херсонщині. Через це у річці опинилися тонни мастила та пального.

Про це повідомив голова Херсонської ОВА Ярослав Янушевич, передає Укрінформ.

За його словами, своїми діями російські окупанти провокують екологічну катастрофу на Херсонщині. Так, шкідливі речовини течією несе у дельту Дніпра — у бік заповідної зони Національного природного парку «Нижньодніпровський».

Янушевич пояснює, що ці території охороняються Рамсарською конвенцією про водно-болотні угіддя, які мають міжнародне значення як середовища існування водоплавних птахів. «Тому ця екологічна катастрофа може мати й міжнародні наслідки», — зазначив посадовець.

За попередньою оцінкою ОВА, у воду потрапило до 10 тонн паливно-мастильних матеріалів. Янушевич наголошує, що це може призвести до знищення річкової флори та фауни, а також отруєння місцевості на десятки років. Надалі небезпечні речовини можуть потрапити й до Чорного моря.

Голова ОВА додав, що для ліквідації наслідків необхідно якомога швидше перекрити нафтові плями та зібрати їх. Втім, Україна цього зробити не може, бо не має доступу до окупованих територій. Для фіксації дій окупантів Херсонська ОВА також звернулася до правоохоронних органів.

Як раніше повідомляло агентство, за попередньою оцінкою, збитки НАЕК «Енергоатом» від окупації Запорізької атомної електростанції росіянами становлять 28,184 млрд грн.

Джерело: ukraineform

**Від війни в Україні
постраждали
20% заповідників та
3 млн га лісів**

20% природоохоронних територій України потерпають від війни, також через бойові дії постраждали 3 млн га лісів. Про це інформує «Українська правда» з посиланням на дані Всесвітнього фонду природи WWF-Україна.

Як розповіли в організації, у російській окупації залишаються 8 заповідників та 10 національних природних парків.

У зоні ризику опинилися 2,9 млн га Смарагдової мережі, території якої є значною частиною природоохоронної мережі Європи і яка охороняється у межах законодавства ЄС та Ради Європи.

Також під загрозою знищення перебуває 16 об'єктів, які захищаються Рамською конвенцією про водно-болотні угіддя, площею майже 600 тис. га. Ці території мають міжнародне значення, як середовища водоплавних птахів.

Зокрема, водно-болотне угіддя «Архіпелаг Великі і Малі Кучугури» площею 7740 га нині деокуповане, втім, через близьке розташування до лінії фронту перебуває під загрозою знищення.

В організації також стверджують, що ці цифри можуть зростати, адже на частині територій досі тривають бойові дії, а решта перебуває під окупацією чи очікує на розмінування.

WWF закликає українців, які люблять мандрувати країною, обов'язково попередньо з'ясувати, чи безпечна територія для відвідування на сайті обласної військової адміністрації.

«Цим ви подбаєте не лише про власну безпеку, а і всього живого на відповідній території», – говорять у Всесвітньому фонді природи.

Джерело: pravda

Горіння нафтопродуктів завдало шкоди українському довкіл्लю на понад €49 мільярдів

З початку війни шкода довкіл्लю у Києві та на Київщині від згоряння нафтопродуктів оцінюється у понад 46,3 млрд грн.

Про це кореспонденту Укрінформу повідомили в Оперативному штабі при Державній екологічній інспекції України.

«Ураження ворогом нафтосховищ завдало значної шкоди атмосферному повітрю нашої країни. Наразі підраховані збитки навколишньому середовищу по 19 випадках у Києві та Київській області – в цьому регіоні найбільша в Україні кількість зафіксованих фактів екологічної шкоди за цим напрямком. Атмосферному повітрю столичного регіону нанесено шкоду у розмірі 46,3 млрд грн», – повідомила головний координатор штабу Олена Криворучкіна.

Також у трійку найбільш постраждалих саме від такого типу екологічної шкоди регіонів входять Чернігівська область (шкода атмосферному повітрю за 9 розрахованими випадками становила понад 1,5 млрд грн), а також Дніпропетровська і Кіровоградська області – 434,3 млн грн.

Збитки по цих двох областях рахували разом, бо вони входять у зону відповідальності Придніпровського округу Держекоінспекції.

За даними штабу, загальна сума збитків, завданих атмосферному повітрю України внаслідок ураження нафтосховищ, на 31 жовтня перевищує 49,3 млрд грн.

Як повідомлялося, уряд вніс зміни до Положення про Державну екологічну інспекцію України, які розширюють повноваження відомства стосовно розрахунку завданих довкіл्लю збитків. Державним інспекторам надане право самостійно та безперешкодно обстежувати території та об'єкти, що постраждали внаслідок аварій, надзвичайних ситуацій, військової агресії, військових, терористичних дій, з метою розрахунку розміру шкоди, збитків і втрат, завданих навколишньому середовищу та природним ресурсам

Джерело: ukrinform

Польща не закриє свої вугільні шахти, поки не буде виконана одна умова

Найближчими місяцями видобуток вугілля збільшиться

Міністр державного майна Польщі Яцек Сасін заявив, що країна змушена відтермінувати закриття вугільних шахт, однак їхня кінцева дата функціонування – 2049 рік – залишиться без змін.

Закриття почнеться після запуску першої АЕС, повідомляє EURACTIV.

«Ми не можемо залежати від імпорту вугілля, яке набагато дорожче за наше. Тому потрібно зволікати із закриттям шахт», – сказав Сасін.

В матеріалі також зазначили, що нещодавно Польща оголосила про співпрацю з компаніями США та Південної Кореї щодо ядерних проєктів.

Очікується, що першу в країні АЕС побудують у 2033 році. Сасін наголосив, що жодні діючі вугільні шахти не можуть бути закриті до запуску першого реактора.

Він також розповів, що видобуток вугілля в найближчі місяці буде дещо вищим, ніж це було в попередні роки, адже імпорту вугілля вже досяг максимальної потужності портів.

Сасін підкреслив, що кількість вугілля, яку можна використовувати для опалення будинків, повинна покривати потреби польських домогосподарств.

«Я вважаю за краще, щоб це було багатого, ніж занадто мало», – сказав він.

В матеріалі зазначили, що, щоб пом'якшити наслідки зростання цін на вугілля, уряд розподілив одноразову субсидію в розмірі €642 усім домогосподарствам, які подали заявки та довели, що вони мають вугільні печі.

Адже у 2018 році третина польських домогосподарств використовувала кам'яне вугілля як основне паливо для опалення.

Джерело: EURACTIV.

Додаток 3
до Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля
та фінансування оцінки впливу на довкілля

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Реєстру, не зазначається суб'єктом господарювання)
2022959914

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності)

ОГОЛОШЕННЯ
про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля

Повідомляємо про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, зазначеної у пункті 1 цього оголошення, з метою виявлення, збирання та врахування зауважень і пропозицій громадськості до планованої діяльності.

1. Планована діяльність

Нове будівництво ЛЕП 330 кВ Новоодеська - Арциз, Одеська область.

ЛЕП 330 кВ Новоодеська-Арциз, Одеська область включає в себе: повітряна лінія ПЛ 330 кВ від ПС 330 кВ «Новоодеська» до ПС 330 кВ «Арциз»; повітряна лінія ПЛ 110 кВ Канал-Староказаче. Загальна довжина траси ЛЕП 330 кВ Новоодеська-Арциз, Одеська область (разом з ПЛ 110 кВ Канал-Староказаче) - 73,897 км. Загальна кількість металевих опор траси ЛЕП 330 кВ Новоодеська-Арциз, Одеська область (разом з ПЛ 110 кВ Канал-Староказаче) - 304 одиниці за номером. При реалізації планованої діяльності передбачається будівництво повітряної лінії ПЛ 330 кВ, за межами Національного природного парку «Нижньодністровський» - планована діяльність не передбачає реконструкцію ПЛ 110 кВ Канал-Староказаче в межах НПП «Нижньодністровський».

Планована до будівництва лінія електропередачі ЛЕП 330 кВ буде складатися з 268 металевих опор для підвіски проводів, по яких передається електроенергія. Довжина траси буде становити 68 км.

В адміністративному відношенні ЛЕП 330 кВ Новоодеська-Арциз проходить по території: Великодальницької ОТГ; Маяківської ОТГ; Біляївської ОТГ; Телодарської ОТГ; Старокозацької ОТГ; Успенської ОТГ; Плахтіївської ОТГ.

(загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо), місце провадження планованої діяльності)

2. Суб'єкт господарювання

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ «УКРЕНЕРГО», код згідно з ЄДРПОУ 00100227

(повне найменування юридичної особи, код згідно з ЄДРПОУ або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи - підприємця, ідентифікаційний код або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті),

01032, місто Київ, ВУЛИЦЯ СИМОНА ПЕТЛЮРИ, будинок 25, тел. +38 044 249 1109, +38 073-426-59-34

місцезнаходження юридичної особи або місце провадження діяльності фізичної особи - підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)

3. Уповноважений орган, який забезпечує проведення громадського обговорення

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, Департамент екологічної оцінки та контролю, відділ оцінки впливу на довкілля.

Поштова адреса: вул. Митрополита Василя Липківського, буд. 35, м. Київ, 03035.

Електронна адреса: OVD@mer.gov.ua

тел./факс +38 (044) 206-31-40, +38 (044) 206-31-50

Контактна особа: Грицак Олена Анатоліївна.

(найменування уповноваженого органу, місцезнаходження, номер телефону та контактна особа)

4. Процедура прийняття рішення про провадження планованої діяльності та орган, який розглядатиме результати оцінки впливу на довкілля

Дозвіл на проведення робіт на землях водного фонду, що видається Держводагентством, відповідно до Водного кодексу України.

Дозвіл на виконання будівельних робіт, що видається органом державного архітектурно-будівельного контролю відповідно до вимог Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності».

Висновок з оцінки впливу на довкілля, що видається Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України відповідно до Закону України «Про оцінку

впливу на довкілля».

(вид рішення про провадження планованої діяльності, орган, уповноважений його видавати, нормативний документ, що передбачає його видачу)

5. Строки, тривалість та порядок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля, включаючи інформацію про час і місце усіх запланованих громадських слухань

Тривалість громадського обговорення становить 25 робочих днів (не менше 25, але не більше 35 робочих днів) з моменту офіційного опублікування цього оголошення (зазначається у назві оголошення) та надання громадськості доступу до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації, визначеної суб'єктом господарювання, що передається для видачі висновку з оцінки впливу на довкілля.

Протягом усього строку громадського обговорення громадськість має право подавати будь-які зауваження або пропозиції, які, на її думку, стосуються планованої діяльності, без необхідності їх обґрунтування. Зауваження та пропозиції можуть подаватися в письмовій формі (у тому числі в електронному вигляді) та усно під час громадських слухань із внесенням до протоколу громадських слухань. Пропозиції, надані після встановленого строку, не розглядаються.

Тимчасово, на період дії та в межах території карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби (COVID-19), спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, до повного його скасування та протягом 30 днів з дня скасування карантину, громадські слухання не проводяться і не призначаються на дати, що припадають на цей період.

Громадські слухання (перші) відбудуться

(зазначити дату, час, місце та адресу проведення громадських слухань)

Громадські слухання (другі) відбудуться

(вказати дату, час, місце та адресу проведення громадських слухань)

6. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, що забезпечує доступ до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої доступної інформації щодо планованої діяльності

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, Департамент екологічної оцінки та контролю, відділ оцінки впливу на довкілля.

Поштова адреса: вул. Митрополита Василя Липківського, буд. 35, м. Київ, 03035.

Електронна адреса: OVD@mer.gov.ua

тел./факс +38 (044) 206-31-40, +38 (044) 206-31-50

Контактна особа: Грицак Олена Анатоліївна.

(зазначити найменування органу, місцезнаходження, номер телефону та контактну особу)

7. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, до якого надаються зауваження і пропозиції, та строки надання зауважень і пропозицій

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, Департамент екологічної оцінки та контролю, відділ оцінки впливу на довкілля.

Поштова адреса: вул. Митрополита Василя Липківського, буд. 35, м. Київ, 03035.

Електронна адреса: OVD@mer.gov.ua

тел./факс +38 (044) 206-31-40, +38 (044) 206-31-50

Контактна особа: Грицак Олена Анатоліївна.

(зазначити найменування органу, поштову та електронну адресу, номер телефону та контактну особу)

Зауваження і пропозиції приймаються протягом усього строку громадського обговорення, зазначеного в абзаці другому пункту 5 цього оголошення.

8. Наявна екологічна інформація щодо планованої діяльності

Звіт з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності на 498 аркушах.

(зазначити усі інші матеріали, надані на розгляд громадськості)

(зазначити іншу екологічну інформацію, що стосується планованої діяльності)

9. Місце (місця) розміщення звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації (відмінне від приміщення, зазначеного у пункті 6 цього оголошення), а також час, з якого громадськість може ознайомитися з ними

Звіт з оцінки впливу на довкілля знаходиться:

- Великодальницька ОТГ. Одеська обл., Одеський р-н, с. Великий Дальник, вул. Богдана Хмельницького, буд. 3.

Голова: Ткаченко Денис Григорович;

- Маяківська ОТГ. Одеська обл., Одеський р-н, село Маяки, ВУЛИЦЯ БОГАЧОВА, будинок 99.

Голова: Дяченко Віктор Юрійович;

- Біляївська ОТГ. Одеська обл., Одеський р-н, м. Біляївка просп. Незалежності, буд 9

Голова: Бухтіяров Михайло Петрович;

- Старокозацька ОТГ. Одеська обл., Білгород-Дністровський р-н, с. Старокозаче, вул. Соборна, буд. 34.

Голова: Бойко Вадим Валерійович;

- Теплодарська ОТГ. Одеська обл., м. Теплодар, вул. Піонерна, буд. 7.

Голова: Чуйко Олександр Миколайович;

- Успенська ОТГ. Одеська обл., Білгород-Дністровський р-н, с. Успенівка, вул. Кишинівська, буд. 73.

Голова: Кліманова Надія Іванівна;

- Плахтіївська ОТГ. Одеська обл., Білгород-Дністровський р-н, село Плахтіївка, ВУЛИЦЯ СОНЯЧНА, будинок 126.

Голова: Лихо Іван Григорович;

Звіт занесено до Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля.

Громадськість може ознайомитися із звітом з **10.11.2022.**

(найменування підприємства, установи, організації, місцезнаходження, дата, з якої громадськість може ознайомитися з документами, контактна особа)

Шопери з банерів і брелоки з гільз

Переселенка з Харкова запустила у Львові екологічно-мистецький проект

Харківська дизайнерка переїхала до Львова і перевезла свій бізнес, який підтримує культуру усвідомленого споживання. Вже використані рекламні банери вона переробляє на мистецькі і практичні речі. Нові воєнні реалії спонукали додати нового напрямку її бізнесу: тепер Катерина Уварова надає іншого застосування ще й використаним гільзам. ZAXID.NET поспілкувався з Катериною про мистецтво, екологічно та соціально відповідальний бізнес, які поєднує її бренд 3,14BAN.

Катерина Уварова вдруге втікає від війни. Спершу у 2014 році їй довелося виїхати з рідної Макіївки. Дівчина спершу жила у Бердянську, згодом освоїлася в Харкові, запустила креативний бізнес. А коли ворожі снаряди зруйнували майстерню, переїхала до Львова. До основного виду діяльності – апсайклінгу (переробки) використаних банерів на практичні аксесуари – додала новий. Вона перетворює відстріляні гільзи на мистецькі речі, а кошти з продажу переказує на благодійність. Зараз мисткиня збирає кошти на новий верстат, який їй потрібний для виробництва своєї продукції.

Екомистецтво

Апсайклінг – це творча переробка використаних речей і створення з них нових, вже з іншою практичною або естетичною цінністю. Катерина Уварова виготовляє аксесуари та мерч із використаних рекламних банерів. Це шопери, поясні сумки, гаманці, чохли для ноутбуків.

Бренд 3,14BAN, який вона започаткувала 2019 року у Харкові, був успішний. Продукцію радо замовляли як великі корпорації, так і роздрібні магазини. Серед клієнтів Катерини – Coca-Cola, Місія ООН з прав людини, KyivPride, IT компанії, які

приділяють увагу екологічній культурі у своїй корпоративній політиці. Зі своїх банерів вони просять пошити шопери для сувенірів.

«Раніше я ніяк не була пов'язана з цією сферою. За освітою я соціологиня. Тема апсайклінгу, креативної переробки речей мені стала цікавою у 2019 році. Кожна річ стає унікальною, це креативний, єдиний екземпляр, який отримує покупець», – пояснює Катерина.

Двічі переселенка

До війни продукцію бренду 3,14BAN було представлено у шести містах України. Але російські снаряди зруйнували майстерню і обладнання. Тому довелося виїжджати з міста.

«Завалився дах, з приміщення лишились уламки, зруйновані швейні машинки. Швачка залишилася у Харкові, працює в новій майстерні на орендованому обладнанні. Я спершу поїхала в Німеччину до знайомих, а у серпні переїхала до Львова», – згадує Катерина Уварова.

Дія. Бізнес Ужгород допомогли Катерині перевезти «Новою поштою» з Харкова офісне обладнання. За програмою USAID «Конкурентоспроможна економіка України» у Львові їй надали приміщення для офісу. Інші партнери допомогли з меблями.

Воєнне мистецтво

Після чергового переїзду в бізнесі Катерини додалися нові, воєнні напрямки. Перетворення гільз на творчість стало додатковою лінією проекту. Із малокаліберних гільз бренд робить брелоки, із гільз від артилерійських снарядів – мистецькі об'єкти. Кошти від продажу цих речей Катерина передає на благодійність.

«Це більше соціальний проект, бо при-

буток йде на фонд відбудови музею Сковороди на Харківщині. Якщо назбираємо достатню суму, можемо збирати і на інші проекти, постраждалі музеї», – пояснює майстриня.

Катерина Уварова дуже хоче повернутися додому у Харків, мріє відвідати дідуся з бабусею у Макіївці, яких не бачила від початку війни, і своєю творчістю робить свій внесок для перемоги і збереження пам'яті.

«Ми ніколи не забудемо, якою ціною були звільнені українські міста та села. Не забудемо наших воїнів. Проект створений командою Пібан, щоб зберегти пам'ять війни. Нескінченну кількість відпрацьованих снарядів, гільз знаходять зараз на території вже звільнених українських міст та сіл. Це пам'ять, яку ми відтворюємо в різноманітні витвори – картини, предмети інтер'єру та інше. Кошти з проданих товарів перераховуються на рахунок фонду музею Сковороди для його відбудови. У вас є можливість приєднатися та бути частиною процесу великих подій», – так пояснює концепцію нового напрямку своєї творчості команда бренду.

Через складну логістику, коли офіс працює у Львові, майстриня – у Харкові, а замовлення надходять з різних міст України, Катерина Уварова шукає швей у Львові, які зможуть допомагати бренду шити продукцію як фрілансери. Також для втілення ідеї нового напрямку Катерина збирає кошти на гравірувальний верстат, потрібний для створення аксесуарів із гільз. У цьому їй допомагає проект Keep Going, який надає матеріальну підтримку українцям, що наближають перемогу.

Джерело: zaxid

9 видів сировини та допомога для ЗСУ: як українські школи стають еко

Усі ми чули про те, як налагоджена система поводження із відходами в Європі. Розподіл їх за видом, переробка для повторного вжитку, ресайклінг – це все не нове для пересічного українця. Та як не парадоксально, на запитання: «Чи сортуєте ви сміття вдома?», більшість громадян відповідає: «Ні».

Причина тому – відсутність налагодженої системи поводження з відходами та недостатня увага до цього питання (і до питань екології в цілому) на державному рівні. Інша не менш важлива причина – слабкий рівень популяризації свідомого споживання та утилізації споживаного, зокрема, недостатня інформованість населення про процеси роздільного сортування відходів, а також про доступні у регіоні можливості для їх переробки.

Варто зазначити, що управління відходами і реалізація відповідної урядової програми є одним із кроків, який має бути реалізований у ході євроінтеграції. У рамках Угоди України про асоціацію із ЄС, ще у 2017 році, було прийнято Національну стратегію поводження з відходами, яка має бути реалізована до 2030-го. Серед її завдань – знизити рівень відходів, які захоронюють, із 94% до 35% та збільшити обсяг переробки побутових відходів до 50% завдяки збільшенню чисельності населення, яке сортує.

Наразі в умовах постійної військової агресії з боку росії, коли в Україні існують більш важливі і невідкладні потреби, екологічні проблеми, на жаль, нікуди не зникають. З ними потрібно працювати вже і щодня.

«Війна рано чи пізно закінчиться і зараз необхідно робити все для того, щоб Україна, як кандидат до Євросоюзу, відповідає усім європейським стандартам щодо поводження з відходами», – переконана Ангеліна Осадча, директорка Klitschko Foundation, за ініціативи якого уже четвертий рік поспіль в країні проходить екологічний проект Zero Waste School, що впроваджує культуру сортування відходів у школах та громадах.

Школа – екоцентр громади

Школа без відходів – Zero Waste School – освітній проект, завдання якого – навчити дітей, вчителів та батьків правильного поводження зі сміттям, запровадити сортування у стінах школи для подальшої вторинної переробки чи утилізації.

Мета проекту – познайомити дітей від

найменшого шкільного віку із процесом сортування відходів, зробити його невід’ємною частиною життя. Зі слів організаторів проекту, школа є певним центром громади, в якій вона розташована, тому до акцій зі сортування сміття часто приєднуються, а з часом і при звичаються не лише шкільні колективи, але й весь район.

До війни ініціатива Zero Waste School мала всеукраїнський масштаб, залучаючи до участі близько 100 шкіл щороку.

Проте із початком бойових дій організація повноцінного процесу збору, сортування і переробки для багатьох регіонів країни стала неможливою. Тож у Zero Waste School прийняли рішення не зупиняти проект, а зосередитись на тих регіонах, де ситуація відносно безпечна і станції прийому вторсировини продовжують працювати, попри війну. Одним із таких регіонів є Закарпаття.

«Війна змусила нас переглянути, як ми працювали раніше, і знайти новий підхід, щоб він працював настільки ж ефективно, як і до війни, – розповідає Ангеліна Осадча. – Ми вирішили надати школам все необхідне для сортування і побачити, яким буде результат, чи зможуть школи запровадити процес. Наразі вже 12 навчальних закладів у регіоні мають підписані договори з підрядниками, які вивозитимуть,

зокрема, пластик та макулатуру. Це вже великий плюс».

Участь у проекті Zero Waste School Мукачівська ЗОШ №16, в якій навчається близько 650 дітей, розпочала вже у воєнний час.

«Наша школа рада брати участь, для нас це цікавий досвід. Це питання вже піднімалося у школі й раніше, але на порядку денному не затрималося через війну і ситуацію в країні», – каже вчителька біології і екоактивістка Даяна Левченко.

Роботу у межах проекту почали з освітніх годин для дітей, далі започаткували тижневі акції у школі. Кожен клас обирає певний вид відходів (батареї, папір, пластик) та оформляє свій контейнер, у який і збирав їх.

Даяна Левченко додає, що теперішні діти досить сучасні, тому вони охоче сприймають цей досвід. До того ж і більшість вчителів школи є екологічно спрямованими – регулярно організовують екопоходи, в яких беруть участь та очищають довкілля від сміття як вчителі, так і діти.

«Попри важливість залученості дітей у школі, їхнє прагнення до екологічності, надзвичайно важлива участь батьків. Діти передають їм інформацію. Як результат – багато дітей перейшли на багаторазові торбинки, почали використовувати термочашки замість одноразового посуду. Батьків привчили не палити листя, а компостувати його. На щастя, більшість батьків зараз досить молоді, тому розуміють цю проблему та підтримують нас», – додає Даяна Левченко.

На її думку, такі освітні акції та екоуроки, мають усі шанси бути реалізованими в плані освіти на постійній основі, наприклад, як інтегрований чи міжгалузевий курс з акцентом на практичну частину.

«Якщо є заохочення з боку школи, чому б ні. Є маса ідей як це можна реалізувати», – вважає учитель.

Зі звичайної школи в еко

Як із простої школи зробити zero waste навчає вчителів Закарпаття тренерка проекту, в минулому також його учасниця, вчителька із 32-річним стажем роботи, заступниця директора з виховної роботи Переяславської гімназії №3 Людмила Дяченко.

«У 2019 році наша школа як учасник проекту увійшла до сотні фіналістів, потім

до 25 переможців, – розповідає Людмила. – Щоб потрапити у проект, потрібно було зняти 3-хвилинне відео, показати роботу, яку вже зроблено у школі задля покращення екології. Ми досить успішно організували її в нашому навчальному закладі: проводили навчання у кожному класі, вчили дітей в цікавій інтерактивній формі, проводили змагання зі сортування серед класів, вивчали маркування. Наступного року мені запропонували стати тренером, адже я, як учасниця, вже знала досить багато тонкощів цієї «кухні».

Людмила пройшла додатковий тренінг від організаторів проекту та вже понад 2 роки навчає інших вчителів тому, як зробити зі звичайної школи еко.

Для школи, в якій працює Людмила Дяченко, сортування не було новою темою, проте завдяки участі у проекті Zero Waste School вчителі змогли розширити власні знання та повністю реалізувати свій потенціал. У 2021 році школа взяла участь у Національному рейтингу «Екошкола» і зайняла почесне друге місце, отримавши у подарунок 10 контейнерів, які наразі допомагають навчальному закладу справлятися із великим обсягом вторсировини.

Завдяки активній позиції, беручи участь у різноманітних проектах, школа отримала дуже багато подарунків (ручок, блокнотів, наліпок), які згодом також були використані з користю у наступній ініціативі.

Крім цього, заклад влаштував власну ак-

цію, учасники якої отримували подарунки за те, що віддавали пластик на переробку. Акцію так і назвали «Посортуй з подарунком». Протягом 3 днів, у стінах школи вдалось зібрати рекордні 100 кг пластику. Навіть після закінчення акцій, діти продовжували нести пластикові пляшки, вже не за подарунки, а для того, щоб вони дійшли до кінцевого пункту переробки.

Сортувати у школі почали з батарейок. Поставили у коридорі школи пляшку, куди учні викидали відпрацьовані батарейки, які приносили з дому. Зараз при вході у школу учнів зустрічає мінісортувальна станція, яка дає можливість відсортувати 9 видів сировини:

- пластик 1-го та 2-го маркування,
- скло,
- папір,
- кришечки від пластикових пляшок,
- відпрацьовані елементи живлення,
- метал-алюмінієві та металеві бляшанки,
- тетрапак.

Наразі на Закарпатті участь у проекті беруть 12 шкіл Мукачєва та Рахова. Навчання проходить в онлайн-форматі. Людмила Дяченко щедро ділиться з колегами знаннями та успішним досвідом реалізації проекту у своїй школі.

«Є школи, які мають більший досвід, є ті, що тільки починають. І наше завдання – їм допомогти, навчити, підказати, підтримати. Уповільнює роботу те, що багато шкіл ще не мають контейнерів для сортування відходів. Поки їх нема, вчимо виготовляти імпровізовані власноруч», – розповідає вона.

Найближчим часом усі школи-учасниці проекту Zero Waste School отримають контейнери для роздільного збирання відходів, а також прес для їхнього брикетування.

Усе для перемоги

За словами тренерки, війна порушила звичний перебіг проекту, що зумовлено вимушеним дистанційним форматом навчання. Замість того, щоб кожного дня приносити сировину до школи, діти мають спеціально відносити її, і в середньому роблять це 1 раз на тиждень.

Через війну, до шкільних контейнерів додали ще один – для зношеного одягу, з якого діти та вчителі у стінах школи плели сітки для Збройних сил України. Та це не єдина підтримка, яку надає школа нашим захисникам. Віднедавна школа започаткувала власну благодійну ініціативу з виготовлення окопних свічок для воїнів ЗСУ «Гріємо серцем».

«Ще один контейнер, який ми додали через війну – контейнер для використаних свічок. Вже виготовили понад 300 свічок. Збираємо парафін та віск для того, щоб

щодня виплавляти свічки та відправляти їх на фронт. Чим ближче до зими – тим більше ми активізуємо цей проект», – каже Людмила Дяченко.

На думку тренерки Zero Waste School, проблема сортування відходів, безперечно, заслуговує додаткової уваги як у суспільстві, так і від держави, проте виокремлювати її у шкільний предмет вважає недоречним, адже в такому випадку вчителі були б змушені оцінювати навички учнів із сортування, що демотивувало б їх. Дітям набагато цікавіше вивчати все на практиці, ніж писати теорію у зошитах, тому, на її думку, набагато ефективніше влаштовувати екологічні клуби на базі школи чи екологічні кімнати, де діти мали б можливість проявляти власну ініціативу.

Людмила Дяченко переконана: «Ми самі визначаємо, якою буде наша Україна. Якщо ти любиш своє місто, свою країну, ти не будеш викидати пляшку деінде, а покладеш її у контейнер».

Zero Waste School – освітня ініціатива Klitschko Foundation, покликана розвивати культуру сортування відходів у школах та громадах і популяризувати екодружний спосіб життя. Проект реалізується за фінансової підтримки Фондації Кока-Кола. За 4 роки участь у ньому взяли 293 школи, залучивши понад 15 тис. людей.

Джерело: zaxid

У Німеччині запускають єдиний проїзний квиток за 1,60 євро на день

Новий проїзний квиток буде діяти в регіональних поїздах і в міському громадському транспорті.

Влада Німеччини офіційно анонсувала введення єдиного проїзного квитка вартістю 49 євро на місяць, що еквівалентно приблизно 1,60 євро на день, надихнувшись ефектом від проїзних на потяги по 9 євро, що діяли влітку 2022 року.

Як пише SchengenVisaInfo з посиланням на заяву німецького залізничного перевізника Deutsche Bahn, новий проїзний квиток дозволить здійснювати поїздки по всій Німеччині на міському громадському транспорті, а також на регіональному залізничному транспорті всіх транспортних компаній, що беруть участь в програмі. Крім того, квиток буде поширюватися на весь громадський транспорт на короткі та середні відстані.

Запустити послугу в Німеччині планують з 1 січня 2023 року, проте остаточна дата поки не визначена: німецька влада заявляє, що хоче зробити це якомога швидше.

Купити такі проїзні зможуть як громадяни Німеччини, так і іноземці. Це можна буде зробити через різні канали продажів Deutsche Bahn, такі як сайт bahn.de і додаток DB Navigator, а також у туристичних центрах DB по всій Німеччині. Крім того, багато інших транспортних компаній, які беруть участь у програмі, продаватимуть квитки Deutschlandticket через свої канали продажів.

Таким чином в Deutsche Bahn планують спростити складну схему місцевих тарифів, дозволяючи їздити по одному проїзному на транспорті різних компаній, і підштовхнути більшу кількість людей до переходу з автомобілів на екологічно безпечні види транспорту.

Експерименти з проїзними квитками в Німеччині

Багато країн Європи вже кілька років ведуть активну роботу, спрямовану на те, щоб спонукати місцевих жителів і туристів активніше користуватися екологічно безпечними наземними видами транспорту,

зокрема, пропонуючи пересісти з літаків на поїзди, від яких шкідливих викидів набагато менше. Одночасно влада багатьох європейських країн прагне спонукати людей користуватися громадським транспортом замість особистих автомобілів.

Наприклад, німецький залізничний перевізник Deutsche Bahn на літо 2022 року вводив проїзні квитки на поїзди за спеціальним тарифом всього 9 євро на місяць. Власники таких проїзних могли протягом місяця безлімітно їздити на локальних і регіональних поїздах, а також в громадському транспорті по всій Німеччині. Незважаючи на деякі труднощі на початку дії програми, за підсумком уряд країни визнав її успішною і вирішив продовжити впроваджувати її варіанти в майбутньому.

Так, у німецькій столиці Берліні з 1 жовтня 2022 року запровадили єдиний проїзний квиток за 29 євро на місяць. Ця система діятиме щонайменше до кінця березня 2023 року.

Джерело: SchengenVisaInfo

В Україні створять екопрограму для радіоактивних відходів: Уряд зробив перший крок

Станом на 2020 рік сховища для зберігання радіоактивних відходів на майданчиках АЕС були заповнені на 20-80%

Кабінет Міністрів України затвердив Концепцію Загальнодержавної цільової екологічної програми поводження з радіоактивними відходами.

Уряд доручив Державному агентству України з управління зоною відчуження протягом року розробити проєкт екологічної програми поводження з радіоактивними відходами та подати його на розгляд Кабміну, повідомляє Міндовкілля у Facebook.

Міністр захисту довкілля та природних ресурсів Руслан Стрілець зауважив, що до 2017 року в Україні існувала відповідна програма, однак вона виявилася неефективною.

Її фінансування фактично вистачало лише на утримання інфраструктури поводження з радіоактивними відходами (РАВ).

Нова концепція передбачає: аналіз стану поводження з РАВ в Україні та визначення проблем; визначення оптимальних варіантів створення ефективної системи поводження з радіоактивними відходами; необхідні кроки, способи та строки виконання програми; очікувані результати та оцінка фінансових ресурсів, необхідних

для реалізації програми.

В повідомленні пояснили, що робота АЕС, використання радіоактивних матеріалів на виробництві, у промисловості, медичних і наукових закладах та аварія на Чорнобильській АЕС призвели до накопичення великих обсягів радіоактивних відходів в Україні.

Станом на 2020 рік сховища для зберігання на майданчиках АЕС заповнені на 20-80%. Однак вони не розраховані на тривале зберігання радіоактивних відходів.

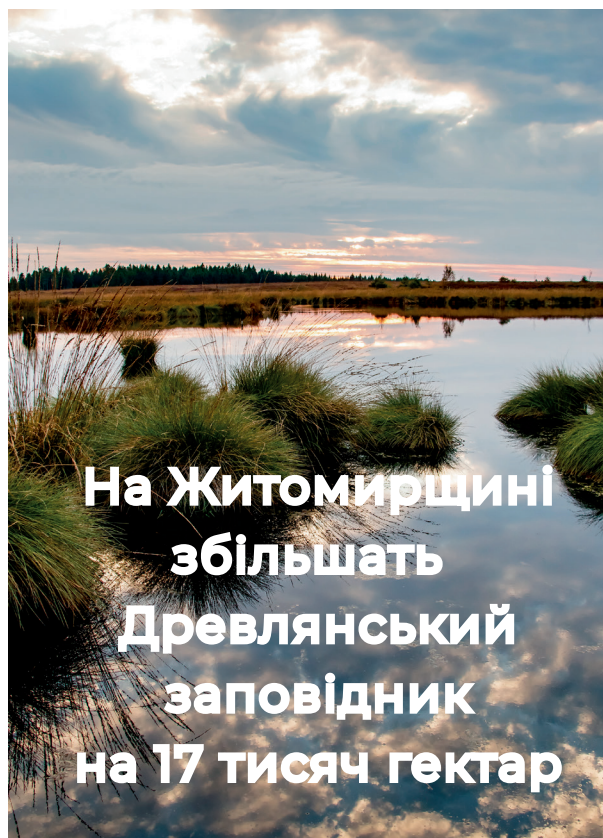
«Україні потрібна цілісна та економічно ефективна система поводження з радіоактивними відходами, яка б забезпечувала захист життя та здоров'я населення, персоналу та довкілля від впливу іонізуючого випромінювання», – сказав Стрілець.

Він також зазначив, що ситуація з РАВ також ускладнюється військовою агресією РФ, адже частина радіаційно небезпечних об'єктів опинилися на тимчасово окупованій території. Поблизу деяких з них велася і ведуться бойові дії.

«Усі ці фактори будуть враховані у новій програмі поводження з радіоактивними відходами до 2031 року, Концепцію якої сьогодні схвалив Уряд», – наголосив Стрілець.

Джерело: ecopolitic

Територія заповідника зазнала інтенсивного забруднення радіонуклідами внаслідок Чорнобильської катастрофи

Кабінет Міністрів України надав майже 17 тисячам гектарів територій лісгосподарського призначення Житомирщини, що у Коростенському районі, статусу земель природно-заповідного фонду.

Вони стануть частиною природного заповідника «Древланський», повідомляє Міндовкілля у Facebook.

Міністр захисту довкілля та природних ресурсів Руслан Стрілець зазначив, що Україні важливо зберегти своє національне надбання – унікальну природу.

“Ми не лише не відмовилися від довоєнних планів, а робимо їх ще більш амбітними. Сьогодні нам потрібно захистити та відновити території, уражені війною. А також ми продовжуємо збільшувати відсоток заповідності наших земель, беручи унікальні природні комплекси та екосистеми під охорону держави”, – сказав він.

В повідомленні зазначили, що заповідник «Древланський» створили у 2009 році. Його особливістю є територія, яка зазнала інтенсивного забруднення радіонуклідами внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Наразі заповідник є домом для 913 видів судинних рослин, 22 з яких занесені до Червоної книги України), 150 видів лишайників та ліхенодільних грибів і 125 видів мохів. Окрім того, на його території мешкає 516 видів тварин, з яких 45 видів – червонокнижні.

“Основне завдання заповідника сьогодні – охороняти природні комплекси, проводити наукові дослідження і спостереження, виконувати відновлювальні роботи, підтримувати загально-екологічний баланс”, – зазначили в повідомленні.

Так фахівці цього заповідника описали два нових для науки види лишайників – леканора Орлова та русавскія древланська.

Джерело: ecorpolitic

Світ відзначив особливий день збереження довкілля під час воєн

Майбутні покоління отримають понівечену українську землю

6 листопада, у світі відзначили Міжнародний день запобігання експлуатації навколишнього середовища під час війни та збройних конфліктів, що несуть загрозу для планети та майбутніх поколінь.

Довкілля України зазнало значних втрат, частина з яких не може бути підрахована як екологічні збитки, та ніколи не стане таким як було до 24 лютого 2022 року, повідомляє Держекоінспекція (ДЕІ) у Telegram.

В повідомленні розповіли, що у 2001 році Генеральна Асамблея ООН під час прийняття рішення щодо відзначення цього дня, визначила шкоду довкіллю, завдану війною, як таку, що несе загрозу не лише екосистемам та територіям, де ведуться військові дії, але спричиняє негативні наслідки планеті та майбутнім поколінням.

“Ніхто понад двадцять років тому не міг подумати, що у центрі Європи буде повномасштабна війна, – зазначили в пресслужбі ДЕІ. – росія знищує довкілля України:

бездумно, безвідповідально, як терорист.”

Екоінспектори зазначили, що наразі українській природі вже завдано колосальних збитків. А щодня вони документують нові екологічні злочини.

В повідомленні підкреслили, що не всю шкоду можна перевести у цифри, багато екосистем України втрачено назавжди. Так повітря отруєється небезпечними речовинами, ґрунти та ріки забруднюються, землі встелені мінами та снарядами, моря вкриваються залишками нафтопродуктів та суден.

“На превеликий жаль, майбутні покоління отримають понівечену українську землю, яка неодмінно після нашої перемоги буде відновлюватись, однак ніколи не стане такою як була до 24 лютого 2022 року, – наголосили в пресслужбі. – Ми впевнені, росія має відповідати за злочини проти довкілля та злочини проти майбутніх поколінь!”

Джерело: ecorpolitic

В Україні з'явилася методика для всебічного обрахунку наслідків війни для лісів

Це вже 5 методика визначення шкоди, завданої українському довкіллю від дій російської агресії

В Міністерстві захисту довкілля та природних ресурсів України затвердили Методику визначення шкоди та збитків, заподіяних лісовому фонду внаслідок збройної агресії РФ, яка також враховуватиме неотримані доходи та шкоду за знищення житла тварин.

Наразі орієнтовна шкода, завдана лісгосподарським підприємствам, становить 19,4 млрд гривень, повідомляє Міндовкілля в Telegram.

В повідомленні зазначили, що за цією Методикою фахівці будуть визначати шкоду, завдану земельним ділянкам лісгосподарського призначення, захисним насадженням лінійного типу, лісовим розсадникам, лісовим культурам та мисливським угіддям.

Вона також буде враховувати:

- втрати від пошкодження заготовленої лісопродукції;
- неотримані доходи лісокористувачів;
- втрати мисливських господарств внаслідок знищення або пошкодження вольт-

рів, інших біотехнічних споруд, мисливських тварин тощо;

- шкоду за знищення чи пошкодження гнізд, нор, іншого житла тварин, бобрових загат тощо.

“Це вже п'ята розроблена міністерством методика визначення шкоди, завданої українському довкіллю від дій агресора. На черзі ще дві – щодо обрахунку збитків надрам та територіям і об'єктам природно-заповідного фонду України. Ми прагнемо, щоб окупант сповна сплатив за своє свавілля. Враховуючи ту кількість злочинів, яку РФ щодня вчиняє на нашій землі, відшкодовувати борги перед Українським Народом росіянам доведеться не один десяток років”, – сказав міністр захисту довкілля та природних ресурсів Руслан Стрілець.

В повідомленні наголосили, що з 24 лютого бойові дії відбувались в лісах на площі майже 3 млн га. Наразі під окупацією та в зоні бойових дій знаходиться близько 450 тисяч гектарів лісів. Окрім того, пожежами знищено понад 13 тисяч гектар лісів.

Джерело: Міндовкілля

Названо найважливіші кроки для міст та багатоповерхівок, щоб легше пережити зиму

Місцеву владу закликають максимально перевести учнів, студентів та працівників на дистанційну форму навчання та роботи

Спеціалісти Держенергоефективності та Експертної ради підготували практичні рекомендації щодо проходження осінньо-зимового періоду 2022/2023 років.

Вони допоможуть громадам, зокрема керівникам та представникам ЦОБВ, місцевим органам влади, а також керівникам ОСББ (ЖБК), йдеться в пресрелізі Держенергоефективності.

Найважливіші кроки для громад

Пріоритетом є забезпечення медичних закладів резервними джерелами електричної та теплової енергії (когенераційні установки, електричні генератори й бойлери, модульні котельні тощо), а також автономним водопостачанням і каналізацією. Необхідно оптимізувати використання бойлерів і стерилізаційних шаф. Розробити схеми скорочення, за необхідності, споживання електричної та теплової енергії до рівнів, забезпечуваних резервними джерелами. Передбачити наявність двотижневого запасу пального, питної й технічної води.

Для ефективної організації управління споживанням енергоресурсів призначити в кожному органі влади відповідального за впровадження системи енергетичного менеджменту та визначити його повноваження. Прискорити впровадження систем енергетичного менеджменту.

Оцінити можливість використання енергосервісу для оптимізації енергоспоживання органами влади, державними установами, підприємствами державної і комунальної власності тощо.

Проаналізувати можливості запровадження місцевих програм стимулювання енергоефективних заходів у багатоквартирних та приватних житлових будинках.

Припинити використання архітектурної підсвітки та світлової соціальної реклами на державних і комунальних будівлях.

Зменшити кількість опалюваних будівель, площі опалювальних та освітлювальних приміщень, оптимізувати режими робочого часу з максимальним переведенням на дистанційну форму роботи.

За можливості, використати для догріву повітря й води в будівлях і приміщеннях спліт-системи інверторного типу, теплові помпи, котли на твердому паливі, фотоелектричні панелі й сонячні колектори тощо.

Максимально перевести на дистанційну форму роботи працівників підприємств та установ комунальної власності. Перевірити працездатність каналів передачі інформації при різних сценаріях розвитку подій в регіоні.

Перевести на дистанційну форму навчання заклади середньої та вищої освіти (у разі можливості), перенести канікули на

найхолодніший період; передбачити чергування закладів дошкільної освіти.

Узгодити з власниками зміну режимів роботи торговельно-розважальних, офісних центрів, що дозволить зменшити навантаження на енергетичну систему в пікові години (08:00-10:00, 17:00-23:00), а також стимулювати їх до скорочення споживання електричної та теплової енергії, передусім у пікові години.

Створити аварійний резерв мобільних енергоустановок, передусім когенераційних (для одночасної генерації електричної та теплової енергії); розробити схему їхнього можливого розподілу, облаштувати врізки для їхнього швидкого приєднання до мереж.

Сформувати реєстр мобільних енергоустановок, пристроїв зберігання енергії, джерел безперервного живлення великої потужності, що перебувають у приватній власності і які можна буде використати в надзвичайних ситуаціях за згодою власників.

Забезпечити наявність засувки для сегментування мереж централізованого теплопостачання.

Розробити та поширити, інформацію про дії громадян у разі:

- аварійного переривання постачання електричної, теплової енергії, природного газу й води, відсутності зв'язку;

- виникнення потреби у заміні або наладженні котлів та встановленні спліт-систем інверторного типу, теплових pomp, котлів на твердому паливі, фотоелектричних панелей і сонячних колекторів тощо.

Утеплити укриття, забезпечити теплове ізолювання входів, резервних джерел електричної та теплової енергії (або можливості приєднання до них), приточно-втяжної вентиляції, запасів питної й техніч-

ної води, біотуалетів.

Проінформувати мешканців про побутові заходи з підготовки та проходження осінньо-зимового періоду.

Найважливіші кроки для керівників ОСББ (ЖБК)

Ущільнити двері в під'їздах, встановити доводники (пружини) для їхнього автоматичного зачинення; за можливості, облаштувати теплові тамбури або встановити подвійні двері.

Заскрити, ущільнити всі вікна в місцях загального користування (за неможливості – закрити їх плівкою, фанерою тощо).

Забезпечити теплову ізоляцію, утеплення місць загального користування, технічних поверхів, горищ, підвалів; теплову ізоляцію котельні, індивідуальних теплових пунктів, трубопроводів централізованого теплопостачання і гарячого водопостачання.

Замінити лампи розжарювання в місцях загального користування на світлодіодні малої потужності, за можливості, додатково встановити вимикачі з датчиками руху.

Провести балансування системи теплопостачання, відрегулювати індивідуальні теплові пункти.

Перевірити роботу дренажних кранів і повітряних клапанів, установлених у системах будинкового тепло- й водопостачання, переконавшись в можливості зливу теплоносія (води) в разі виникнення надзвичайної ситуації.

Проінформувати мешканців про максимально можливий рівень навантаження електричної мережі в кожній квартирі.

Проінформувати мешканців про побутові заходи з підготовки та проходження осінньо-зимового періоду, зокрема щодо максимально ефективного, ощадливого використання електроенергії.

Створити будинкові ініціативні групи, комітети взаємодопомоги; за необхідності, затвердити будинкові графіки використання потужних електричних приладів та обладнання.

За наявності укриття, утеплити його, ущільнити входні двері, забезпечити їхню теплову ізоляцію (за можливості, облаштувати тепловий тамбур або встановити подвійні двері), передбачити наявність в укритті джерела електричної та/чи теплової енергії, приточно-втяжної вентиляції, запасу питної й технічної води, біотуалету.

Розмістити в загальнодоступних місцях інформацію про найближче укриття й дії мешканців будинку в разі аварійного переривання постачання електричної, теплової енергії, природного газу й води.

В пресслужбі зазначили, що такі важливі заходи варто зробити, щоб підготуватися до зими в умовах сьогоdnішніх реалій.

Джерело: ecopolitic

Ще можна податися. Українці подали вже понад 40 заявок на фінансування екопроектів до програми ЄС LIFE

Українські урядові та неурядові організації й наукові установи вже подали понад 40 заявок на участь у грантовій програмі Євросоюзу з відновлення довкілля LIFE з бюджетом понад 5 млрд євро.

Як повідомив міністр захисту довкілля та природних ресурсів Руслан Стрілець в інтерв'ю агентству Інтерфакс-Україна, Україна стала першою країною у тридцятирічній історії програми LIFE, яка отримала можливість брати участь у ній ще до повноцінного вступу до ЄС.

За його словами, серед поданих заявок, зокрема, проекти створення систем моніторингу стану довкілля, ревіталізації водних об'єктів та будівництва гідроспоруд.

Зокрема, пояснив Стрілець, багато років усі говорили про трансграничну проблему мігруючого сміття річкою Тиса. Але не було навіть технологічного рішення. Однак Держводагентство вже підготувало та подало заявку до LIFE для співфінансування. Вартість проекту орієнтовно становить 350 млн грн, із яких лише 6% передбачається для фінансування Україною, а решта — європейськими партнерами.

Програма LIFE підтримує державні органи, неурядові організації та приватні суб'єкти, особливо малі та середні підприємства, у переході до стійкої, енергоефективної, відновлюваної, кліматично нейтральної економіки, тим самим сприяючи її сталому розвитку.

Подати заявки можна до 16 листопада. Конкурс із відбору відбудеться на початку весни 2023 року.

Усім охочим подати заявки до LIFE Стрілець порадив скористатися розміщеними на сайті міністерства записами семінарів, проведених фахівцями Єврокомісії одразу після того, як Україна приєдналася до програми, щоб уникнути помилок під час заповнення документів. При цьому він також порадив прискоритися із поданням заявок, оскільки час уже вичерпується.

Джерело: Інтерфакс-Україна

В Міндовкілля розповіли, як підприємцям вести звітність МЗВ під час війни

Роботу системи МЗВ поновлять протягом місяця після скасування воєнного стану

ЕкоПолітика отримала інформацію, що наразі український бізнес зіштовхнувся з проблемами при поданні звітів моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів (МЗВ). Ця система є першим кроком для створення системи торгівлі квотами на викиди парникових газів.

Редакція звернулася з запитом у Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів та отримала ексклюзивний коментар.

Впровадження системи торгівлі викидами (СТВ) в Україні є одним з міжнародних зобов'язань в рамках Угоди про асоціацію з ЄС, а саме імплементації положень Директиви 2003/87/ЄС.

Вона покликана створити передумови для:

- обмеження викиди парникових газів (ПГ);
- переговорів щодо особливостей двосторонньої співпраці між Україною та ЄС в межах механізму вуглецевого коригування імпорту;
- недопущення зростання середньої температури планети більш ніж на 1,5°C.

Однак повномасштабне вторгнення внесло свої корективи.

Так 28 лютого 2022 року Уряд, на час воєнного стану, зупинив строки надання частини послуг та звітів. Зокрема це стосується і виконання Закону «Про засади моніторингу звітності та верифікації викидів парникових газів».

Так в Міндовкіллі призупинили послуги:

- проведення реєстраційної дії;
- затвердження плану моніторингу;
- затвердження плану моніторингу із змінами;
- затвердження звіту про вдосконалення;
- прийняття звіту оператора;
- погодження рішення верифікатора про проведення невідвізної верифікації.

Роботу системи МЗВ поновлять протягом місяця після припинення чи скасування воєнного стану.

В коментарі Міндовкілля також наголошили, що звіти операторів, що за результатами верифікації визнані задовільними, разом з верифікаційними звітами за весь період мають бути подані протягом 3-х місяців після припинення чи скасування воєнного стану.

Наразі бізнес-спільнота вказує на випадки відмови у погодженні планів моні-

рингу викидів парникових газів з підстав, які, на їхню думку, не впливають на фактичну точність моніторингу.

Однак в Міндовкілля пояснили, що відмова базується на вичерпному переліку обставин. Так подані операторами документи мають відповідати вимогам законодавства у сфері МЗВ, прийнятого з урахуванням норм законодавства ЄС. Зокрема Директиви № 2003/87/ЄС, Регламенту Європейської Комісії № 601/2012 про моніторинг та звітність щодо викидів парникових газів.

Фактична реалізація СТВ в Україні повинна базуватися на верифікованих даних МЗВ протягом щонайменше 3 років. В іншому випадку будуть високі операційні ризики дисфункції СТВ, тобто система не сприятиме скороченню викидів.

Для розрахунку та обліку викидів парникових газів у 2022 році потрібно використовувати коефіцієнти викидів ПГ, що оприлюднені на сайті Міндовкілля.

Ці коефіцієнти використовуються для Національного звіту (кадастру) антропогенних викидів із джерел та абсорбції поглиначами парникових газів, що подає Україною до Секретаріату Рамкової конвенції ООН про зміну клімату. Вони публікуються щороку.

В коментарі зазначили, що для визначення розрахункових коефіцієнтів бізнес може використовувати лабораторію не акредитовану згідно з ДСТУ ISO/IEC 17025:2019. Однак лише за умови, якщо немає доступу до акредитованих лабораторій, або це призведе до необґрунтованих витрат та якщо лабораторія відповідає еквівалентним вимогам.

Також бізнес може застосовувати нижчий рівень точності для установок категорії В на один рівень, та для установок категорій А та Б — до двох рівнів точності нижче, за мінімального рівня точності 1.

При цьому необхідно внести зміни до плану та повідомити Міндовкілля про тимчасові зміни у застосуванні рівня точності.

Як повідомлялося раніше, в Україні підприємствам-забруднювачам продовжили термін подання документації моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів (МЗВ) на строк до трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни.

Джерело: ecopolitic

Морські біологи виявили ще одну жертву глобального потепління

Національне управління океанічних та атмосферних досліджень (NOAA) США виявило, що популяція сніжних крабів у Беринговому морі лише за три роки зменшилася на 8 млрд особин.

За офіційними даними, 2018 року в Беринговому морі мешкало близько 3 мільярдів дорослих сніжних крабів, або крабів-стригунів (*Chionoecetes opilio*) та приблизно 5 мільярдів молодняку. Але до кінця 2021 року ці цифри коливалися в межах 2,5 млн і 6,5 млн відповідно.

Це спонукало владу США повністю заборонити вилов сніжних крабів. Захід, який дався їм з великими труднощами, покликаний зберегти нечисленних особин, що залишилися.

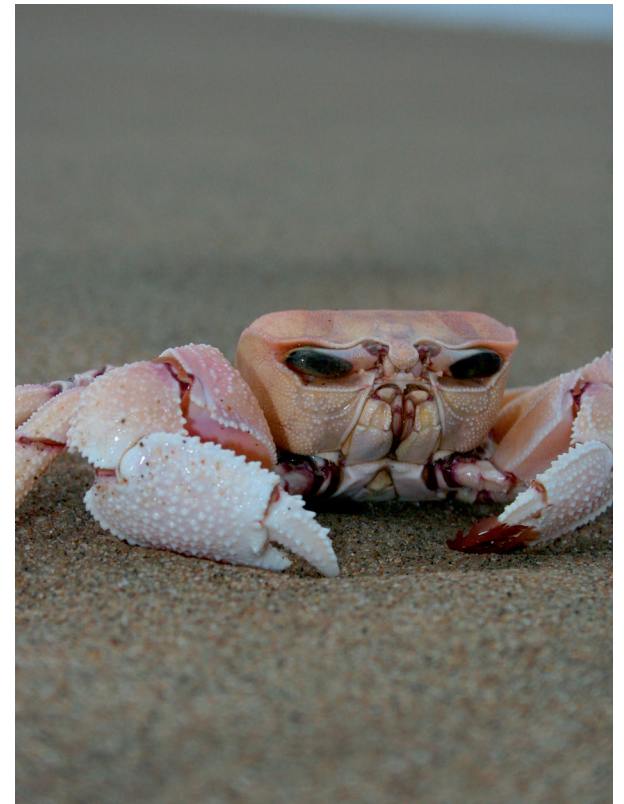
Заборона на вилов крабу стане потужним ударом для економіки Аляски. Цей

промисел приносить бізнесу сотні мільйонів доларів щороку, проте, якщо не захистити тварин, вони можуть зникнути назавжди.

Причиною вимирання, згідно із заявами фахівців, є діяльність людини. Безладний вилов цінного краба, а також глобальні кліматичні процеси, спровоковані викидом парникових газів, поставили ракоподібних на межу вимирання.

Улюбленим місцем проживання сніжних крабів є холодні води північних морів. Постійне підвищення температури скорочує їхній природний ареал проживання. Оскільки зупинити глобальне потепління поки не виходить, багато видів, у тому числі, ракоподібні, ризикують зникнути назавжди.

Джерело: techno.nv.ua

Заради клімату. У ЄС нові автомобілі до 2035 року повинні мати нульовий рівень викидів

Рада ЄС та Європарламент досягли угоди, згідно з якою до 2035 року всі нові автомобілі та малі вантажівки, зареєстровані в Євросоюзі, повинні мати нульовий рівень викидів.

Як повідомляє Інтерфакс-Україна, як проміжний крок до нульових викидів нові стандарти CO₂ також вимагатимуть зниження середніх рівнів викидів нових автомобілів на 55% до 2030 року і нових малих вантажівок на 50% до 2030 року.

За словами заступника голови ЄК Франса Тіммерманса, «угода надсилає сильний сигнал промисловості та споживачам: Європа затверджує перехід до транспорту з нульовим рівнем викидів. Європейські автовиробники вже доводять, що готові взятися за справу, і на ринок виходить все більше електромобілів за доступною ціною».

У Єврокомісії очікують, що досягнута згода між Радою ЄС та Європарламентом сприятиме «прискоренню виробництва та продажу автомобілів з низьким і нульовим рівнем викидів і виведе автомобільний транспорт на твердий шлях до кліматичної нейтральності до 2050 року».

Ця попередня угода тепер потребує офіційного ухвалення Радою ЄС та Європарламентом.

Раніше повідомлялося, що Канада заборонить продаж нових автомобілів та легких вантажівок на паливі з 2035 року, щоб до 2050 року досягти нульових викидів по всій країні. Влада Нью-Йорка також планує заборонити продаж усіх транспортних засобів з бензиновими та дизельними двигунами до 2035 року.

Джерело: Інтерфакс-Україна

Засновник та Видавець
Товариство з обмеженою
відповідальністю «ГЕОАКЦЕНТ»

Гол. редактор Коренев Даниїл Ігорович
Відповідальний за випуск Коренев Даниїл Ігорович
Видання виходить кожен місяць
за наявності матеріалів.

Адреса редакції:
Україна, 03035, м. Київ, вул. Солом'янська, буд. 1;
тел.: +380732577266; geo.accent.tov@gmail.com

Свідоцтво про реєстрацію засобу масової
інформації КВ 25246-15186Р від 7.09.2022 р.
Газета не завжди поділяє позицію
авторів публікації.
Видання розповсюджуються безкоштовно

За достовірність інформації несуть
відповідальність автори публікації та рекламодавці.
Віддруковано ФОП Щуренко Валерія Миколаївна

Наклад 3000 прим.
Замовлення №100/2
Дата виходу в світ
09 Листопада 2022 року